

آوریل ۲۰۲۶

گزارش ماهیانه پایش و تحلیل قیمت مواد غذایی

پیام‌های کلیدی

قیمت جهانی ذرت در ماه مارس سال ۲۰۲۶ به دلیل عرضه قابل توجه محصول تقریباً ثابت باقیمانده هرچند روند تغییرات در برخی مناطق غیریکنواخت بوده است. در مقابل، قیمت محصول گندم به دلیل نگرانی در خصوص شرایط آب و هوایی، افزایش قیمت انرژی و نا اطمینانی در خصوص افزایش هزینه نهاده‌ها در مبادی صادراتی افزایش یافته است. در همین حال قیمت جهانی برنج به دلیل اثر تلفیقی ناشی از فشار برداشت محصول، تقاضای اندک برای واردات و تغییرات نرخ ارز کاهش یافته است. شاخص قیمت دانه‌های روغنی، کنجاله و روغن نباتی نیز در ماه مارس افزایش یافته و نسبت به ماه مارس سال گذشته در سطح قیمتی بالاتری قرار دارد.

هشدار در خصوص قیمت‌های داخلی

تشدید درگیری‌های نظامی در منطقه خاورمیانه باعث افزایش ریسک در بازار مواد غذایی در کشورهای این منطقه شده است. در مواجهه با این مسئله تعدادی از کشورها سیاست‌هایی را برای کاهش اثرات ناشی از شوک‌های قیمتی اتخاذ نموده‌اند. بروز انتظارات در خصوص افزایش هزینه‌ها ناشی از افزایش قیمت انرژی، بروز اختلال در زنجیره‌های عرضه و فشارهای اقتصاد کلان از جمله دلایل بروز شوک قیمتی در بازار مواد غذایی بوده است.

در بازارهایی که روند قیمت در آنها توسط فائو مورد بررسی قرار گرفته است، روندهای فصلی اصلی‌ترین عامل تغییرات قیمت مواد غذایی اساسی در ماه‌های فوریه و مارس سال ۲۰۲۶ به حساب می‌آید. قیمت جهانی برنج ثابت باقی‌مانده یا روندی کاهش را به ثبت رسانده در حالی که قیمت گندم در بازار جهانی افزایش یافته است. قیمت غلات دانه‌درشت به دلیل شرایط منطقه‌ای عرضه و تقاضا شاهد نوسانات قابل توجهی بوده است. در بسیاری از کشورها در منطقه شرق آفریقا و غرب آسیا بروز تعارضات، شرایط نامناسب آب و هوایی و چالش‌های اقتصاد کلان باعث تداوم روند افزایش قیمت شده است.

آدرس: اتاق بازرگانی ایران، طبقه سوم ساختمان جدید، گروه اقتصاد کشاورزی مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب.

مترجم: محمدمهدی فارسی علی‌آبادی

تلفن: ۴۳ و ۸۵۷۳۲۸۵۵-۰۲۱ داورنگار: ۸۸۸۲۵۱۱۱ آدرس سایت: <http://awnrc.com>

روند غیریکنواخت قیمت ذرت، افزایش قیمت گندم و کاهش قیمت برنج در ماه مارس ۲۰۲۶ (۱۰ اسفند تا ۱۱ فروردین)

اینکه محصول گندم بر مبنای دلار مبادله می‌شود شاهد افزایش ۱,۹ درصدی بوده است. قیمت گندم در کشور استرالیا نیز به واسطه وجود انتظارات در خصوص کاهش سطح زیر کشت ناشی از افزایش قیمت کود ۵,۲ درصد افزایش یافته است.

میانگین شاخص قیمت برنج فائو در ماه مارس سال ۲۰۲۶ به ۱۰۰,۱ رسیده که نسبت به ماه فوریه ۳ واحد کاهش یافته است. در ماه مارس قیمت محصول صادراتی در عمده کشورهای صادرکننده در منطقه آسیا به دلیل روند کند مبادلات و همچنین نا اطمینانی در خصوص هزینه حمل و نقل به دلیل بروز درگیری نظامی در منطقه غرب آسیا کاهش یافته است. در کنار عوامل فوق فشار برداشت محصول در کشورهای هندوستان، تایلند و ویتنام و در کنار آن کاهش ارزش پول این کشورها در مقابل دلار آمریکا باعث تشدید روند کاهش قیمت شده است. قیمت برنج دانه بلند در ایالات متحده آمریکا نیز تقریباً معادل قیمت این محصول در ماه فوریه است.

در ماه فوریه سال ۲۰۲۶ تمامی شاخص‌های قیمتی که به نوعی به دانه‌های روغنی مربوط می‌شوند روندی افزایشی را به ثبت رسانده است. شاخص قیمت دانه‌های روغنی و کنجاله دانه‌های روغنی در مقیاس ماهیانه به ترتیب ۲,۲ و ۵,۱ واحد افزایش یافته و شاخص قیمت روغن نباتی نیز نسبت به ماه فوریه ۸,۹ درصد افزایش یافته است. تمامی شاخص‌ها نسبت به مدت مشابه سال گذشته در سطح بالاتری قرار دارد. افزایش شاخص قیمت دانه‌های روغنی عمدتاً ناشی از قیمت بالاتر سویا و کلزا بوده است و کاهش اندک

در ماه مارس سال ۲۰۲۶ قیمت جهانی ذرت به واسطه افزایش قابل توجه دسترسی به محصول تقریباً ثابت باقیمانده است. با این وجود نگرانی در خصوص امکان تأمین کود شیمیایی برای فصل کشت پیش رو در نیمکره شمالی در کنار اثرات غیرمستقیم بازار انرژی که چشم‌انداز تقاضا برای اتانول را افزایش داده از کاهش بیشتر قیمت جلوگیری کرده است. در ایالات متحده آمریکا قیمت محصول ذرت به واسطه افزایش تقاضا در بازار جهانی و افزایش سود تولید اتانول به دلیل افزایش قیمت انرژی در حدود ۱,۲ درصد افزایش یافته است. در کشور اوکراین نیز عدم تمایل کشاورزان به فروش محصول به دلیل افزایش هزینه حمل و نقل و نا اطمینانی در خصوص هزینه نهاده‌ها در فصل کشت سال ۲۰۲۶-۲۷ باعث شده که قیمت ذرت نسبت به ماه گذشته یک درصد افزایش یابد. در مقابل قیمت محصول صادراتی در کشور آرژانتین به دلیل فشار فصلی برداشت محصول و وجود انتظارات در خصوص مازاد عرضه محصول صادراتی باعث کاهش ۱,۵ درصدی قیمت ذرت شده است.

قیمت محصول گندم در ماه مارس سال ۲۰۲۶ با وجود دسترسی مناسب در سطح جهان، به دلیل بروز شرایط نامساعد آب و هوایی در برخی از مناطق عمده تولیدکننده و سرریز اثر قیمتی بازار انرژی افزایش یافته است. در ایالات متحده آمریکا قیمت پایه گندم به دلیل کاهش تولید ناشی از بروز شرایط خشک‌سالی و همچنین وجود تقاضای پایدار صادراتی در حدود ۶,۵ درصد افزایش یافته است. در اتحادیه اروپا با وجود شرایط مساعد کشت، قیمت گندم به دلیل افزایش ارزش یورو در مقابل دلار و به واسطه

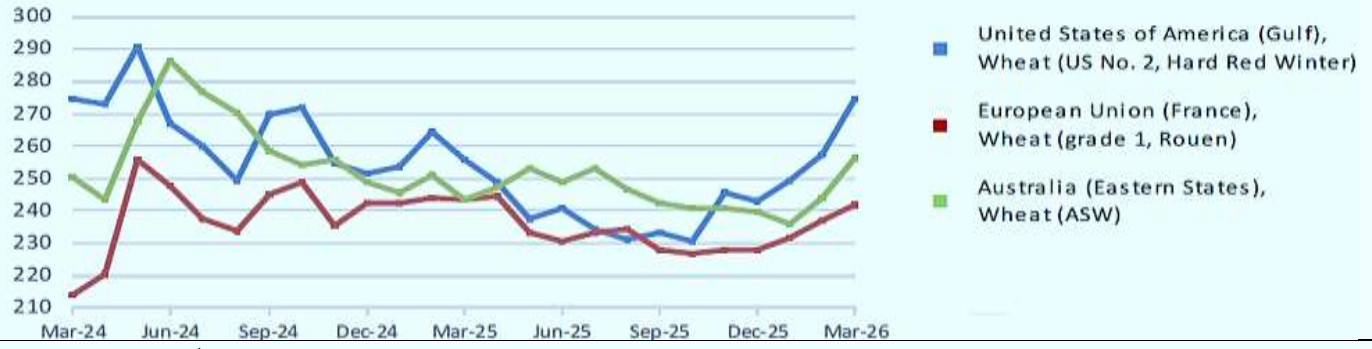
افزایش هزینه‌های مربوطه به دلیل افزایش قیمت انرژی منجر به افزایش قیمت جهانی کنجاله سویا شده است. علاوه بر موارد فوق افزایش تقاضای جهانی برای کنجاله سویا به دلیل چشم‌انداز مثبت تولید گوشت خوک و مرغ نیز منجر به افزایش بیشتر قیمت کنجاله سویا شده است. قیمت کنجاله کلزا نیز به دلیل بهبود چشم‌انداز صادرات و در مقابل کاهش میزان دسترسی نسبت به مقادیر پیش‌بینی شده افزایش یافته است. قیمت کنجاله دانه آفتابگردان نیز به دلیل عرضه قابل توجه محصول همچنان روندی کاهشی دارد.

شاخص قیمت روغن نباتی به دلیل افزایش قیمت روغن پالم، سویا، آفتابگردان و کلزا برای سومین ماه متوالی افزایش یافته است. قیمت جهانی روغن پالم به بالاترین میزان خود از اواسط سال ۲۰۲۲ رسیده و به سطح قیمت روغن سویای مرغوب رسیده است. افزایش قیمت نفت خام و سرریز اثرات افزایش قیمت و در کنار آن کاهش میزان تولید نسبت به مقادیر پیش‌بینی شده در کشور مالزی منجر به افزایش قیمت این محصول شده است. قیمت جهانی روغن سویا به دلیل بروز انتظارات در خصوص افزایش تقاضا برای سوخت‌های زیستی توسط ایالات متحده آمریکا اندکی افزایش یافته است هرچند این روند افزایشی به واسطه عرضه قابل توجه فصلی محصول در کشورهای آمریکای جنوبی محدود شده است. به‌طور هم‌زمان قیمت جهانی روغن آفتابگردان و کلزا به دلیل وجود نا اطمینانی و محدودیت عرضه در منطقه دریای سیاه و وجود چشم‌انداز افزایش تقاضا برای خوراک دام ناشی از افزایش پایدار قیمت انرژی در سطح جهان افزایش یافته است.

قیمت دانه آفتابگردان نتوانسته این روند افزایشی را کند نماید. قیمت جهانی سویا در ماه مارس به دلیل سرریز اثرات افزایش قیمت انرژی و روغن نباتی ناشی از تشدید تنش‌ها در منطقه غرب آسیا و همچنین روند کند برداشت محصول در کشور برزیل و هم‌زمانی آن با شرایط نامناسب رشد گیاه در برخی از مناطق عمده تولیدکننده در جنوب برزیل باعث افزایش قیمت این محصول برای دومین ماه متوالی شده است. با این وجود به دلیل پیش‌بینی‌های صورت گرفته در خصوص افزایش رکورد تولید در سال ۲۰۲۵/۲۶ میزان افزایش قیمت سویا محدود بوده است. در همین حال، کاهش تعرفه واردات برای محصول تولیدشده در کشور کانادا توسط چین از آغاز ماه مارس باعث شده است که قیمت دانه کلزا افزایش یابد. افزایش اندک قیمت کلزا با وجود پیش‌بینی‌های رسمی در خصوص افزایش تولید محصول در کشور استرالیا که دومین تولیدکننده بزرگ کلزا در جهان محسوب می‌شود به وقوع پیوسته است. در مقابل قیمت دانه آفتابگردان به دلیل افزایش صادرات این محصول از کشور آرژانتین و همچنین پیش‌بینی اولیه در خصوص افزایش میزان کشت در فصل کشت ۲۰۲۶/۲۷ (به دلیل نیاز کمتر محصول آفتابگردان به کود شیمیایی نسبت به غلات) باعث شده است که قیمت این محصول اندکی کاهش یابد. شاخص قیمت کنجاله دانه‌های روغنی شاهد تداوم روند افزایشی بوده و به بالاترین مقدار خود در ۱۸ ماه گذشته رسیده است. افزایش شاخص قیمت این محصول عمدتاً ناشی از افزایش قیمت کنجاله سویا بوده که بیشترین اهمیت را در این شاخص به خود اختصاص داده است. کاهش فصلی فرآوری دانه سویا برای استحصال روغن در کشور آرژانتین و تلفیق آن با محدودیت‌های حمل‌ونقل در کشور برزیل و

United States dollar per tonne

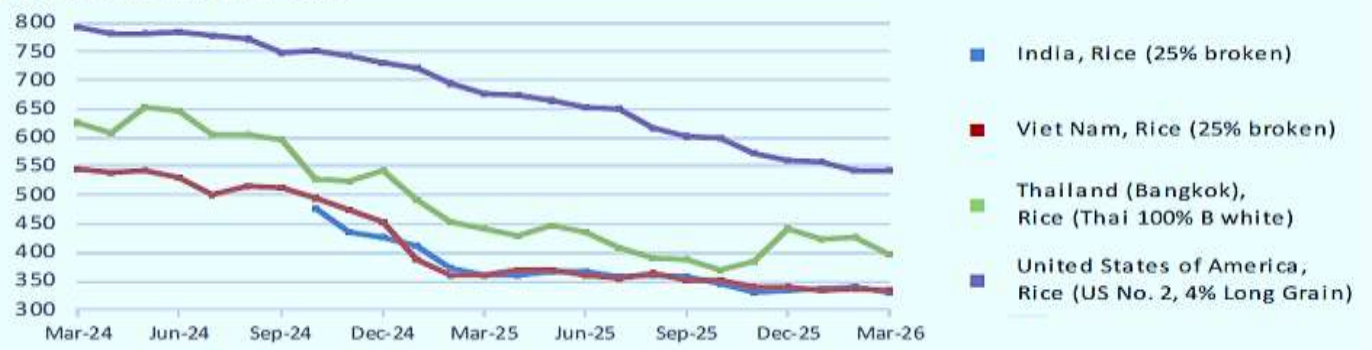
درصد تغییرات			آخرین قیمت گندم (مارس ۲۰۲۶) دلار/تن	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه		
۷,۴	۱۳	۶,۵	۲۷۴,۴۰	ایالات متحده آمریکا
-۰,۸	۵,۹	۱,۹	۲۴۱,۶۴	اتحادیه اروپا
۵,۳	۷	۵,۲	۲۵۶,۵	استرالیا

United States dollar per tonne

درصد تغییرات			آخرین قیمت ذرت (مارس ۲۰۲۶) دلار/تن	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه		
۲,۶	۴	۱,۲	۲۱۳,۱۲	ایالات متحده آمریکا
-۴,۶	۲,۹	۰,۳	۲۲۶	اوکراین
-۴	-۴,۳	-۱,۵	۲۰۷,۷۵	آرژانتین

United States dollar per tonne

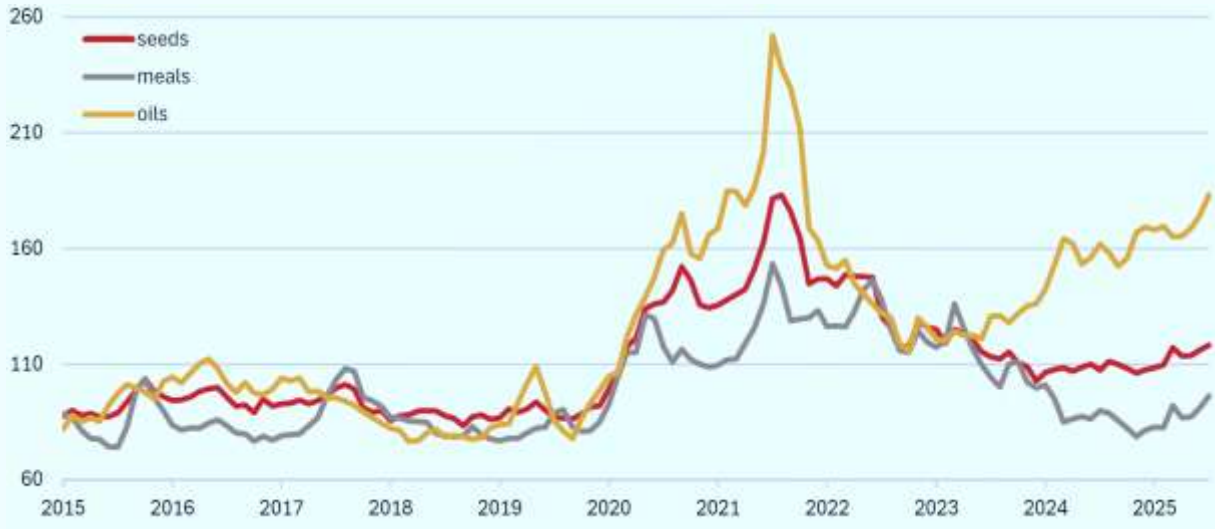

درصد تغییرات			آخرین قیمت برنج (مارس ۲۰۲۶) دلار/تن	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه		
-۸,۳	-۱	-۲,۷	۳۲۹,۴۴	هندوستان
-۷,۴	-۱,۷	-۰,۹	۳۳۲,۹۹	ویتنام
-۹,۸	-۹,۸	-۶,۷	۳۹۶,۷۵	تایلند
-۱۹,۸	-۳,۴	-۰,۴	۵۴۱,۶۲	ایالات متحده آمریکا

شاخص قیمت دانه‌های روغنی، کنجاله و روغن نباتی

شاخص بلندمدت

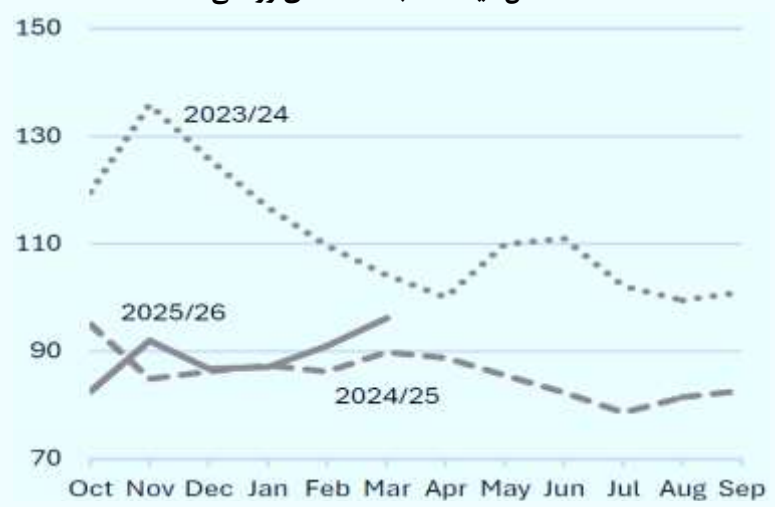

شاخص ماهانه

شاخص قیمت دانه‌های روغنی

شاخص قیمت کنجاله دانه‌های روغنی

شاخص قیمت روغن نباتی

محصول	آخرین شاخص قیمت (مارس ۲۰۲۶) درصد			درصد تغییرات	
	یک ماهه	سه ماهه	سالانه	سه ماهه	سالانه
دانه روغنی	۱۱۸	۱,۷۲	۱۰,۳	۴,۴	۱۰,۳
کنجاله	۹۶	۵,۵	۶,۷	۱۰,۳	۶,۷
روغن نباتی	۱۸۳	۵,۲	۱۳	۱۰,۹	۱۳